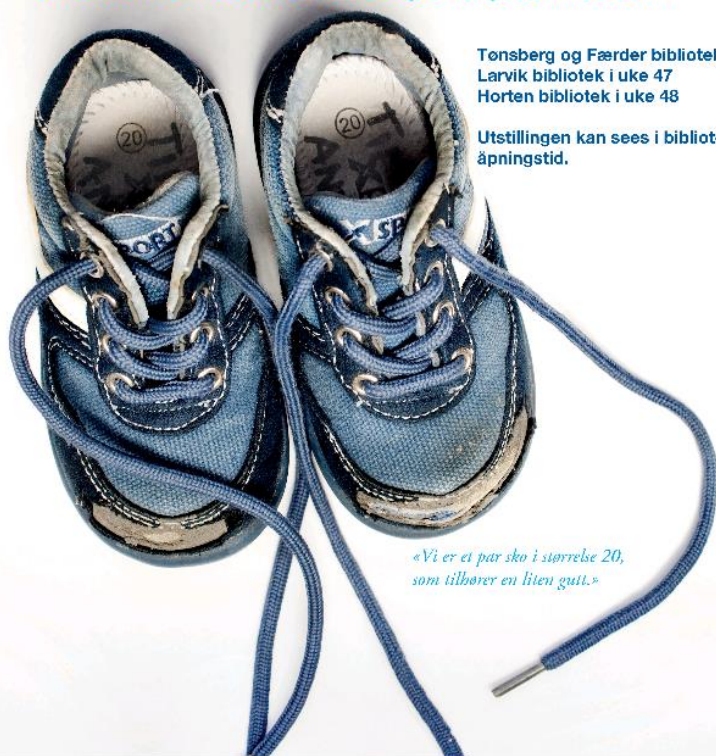

Redde små i samarbeid med FO Vestfold viser:

HVIS KLÆR KUNNE FORTELLE

– en dokumentasjon av vold og overgrep mot barn

Tønsberg og Færder bibliotek i uke 46
Larvik bibliotek i uke 47
Horten bibliotek i uke 48

Utstillingen kan sees i bibliotekets
åpningstid.

*«Vi er et par sko i størrelse 20,
som tilhører en liten gutt.»*

Utstillingen er en del av Dugnad mot vold mot barn i Vestfold. Følg oss på Facebook for oppdateringer om arrangementer i utstillingsperioden.

reddesma.no

LARVIK
KOMMUNE

HORTEN
KOMMUNE

TØNSBERG
KOMMUNE

TØNSBERG

U-telefon

Dugnad mot vold mot barn

Rappot fra Et prosjekt i regi av
fellesorganisasjonen FO Vestfold

| November 2018 |

3 uker i november

Sammen satte vi vold mot barn og viktigheten av et godt barnevern øverst på agendaen i Vestfold

Vestfoldbarn har lært mer om hvordan de kan være en god venn, hjelpe en kamerat som har det vondt og hvordan de selv kan be om hjelp når de trenger det.

Flere titalls barn har fortalt om vonde ting de har opplevd, og fått hjelp.

Barnevern, skole, fagbevegelse, ungdomsarbeidere, helsearbeidere, frivillige organisasjoner og lokalpresse samarbeidet.

Hvis klær kunne fortelle. Mine tanker etter å ha sett utstillingen:

Jeg føler meg heldig jeg visk ikke at sant skjedde med så mange barn i Norge. Det må være så vanskelig og jeg vet at med en gang noe sânt skjer med meg eller med andre skal jeg si ifra. Jeg er glad jeg har en så fin familie og så mange gode venner.

Kryss av:

Ja, det er i orden at det jeg har skrevet brukes overfor politikere og kommuneledere for å vise hvor viktige det er å være opptatt av vold mot barn.

Nei, det jeg har skrevet skal ikke lese opp.

Jeg vil at dere kontakter meg

Navn:

Telefon

Hvis du har opplevd noe vondt eller kjenner noen som har det vanskelig vil vi, sammen med deg, finne de som kan gi rett hjelp

Du kan kontakte oss som arrangerer utstillingen:
Tlf: 403 31 406, Mail kontor@fo-vestfold.no,
Facebook/messenge: Fellesorganisasjonen FO Vestfold
Snapchat: fo-vestfold

ALLE BARN SOM SÅ UTSTILLINGEN SKREV NOE OM HVORDAN DE OPPLEVDE DEN.

LAPPEN GA BARNA MULIGHET TIL Å BE EN VOKSEN TA KONTAKT, OM DE ØNSKET Å SNAKKE OM DET DET HADDE SETT, ELLER TING DE OPPLEVER.

Tausheten er voldens beste venn

Fagbevegelsens har et viktige samfunnsansvar og samfunnsengasjement.

Vi vet at mange mennesker i Vestfold opplever vold i nære relasjoner. Med utstillingen, arrangementene, gjennom samarbeid med andre organisasjoner og mediaoppmerksomheten ville FO å bidra til å snakke i hjel volden.

Vi satte bekjempelse av vold mot barn og viktigheten av et godt barnevern øverst på dagsorden i fylke vårt.

Vi ville åpne vi opp for at barn kunne fortelle om vold og få hjelp når de har det vondt.

Vi ønsket å formidle den jobben barnevernet og krisesenteret gjør og hvordan barn og familier kan få god hjelp.

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for om lag 29.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. FO er et LO forbund.

Om utstillinga

Utstillingene «Hvis klær kunne fortelle 1 og 2» er en dokumentasjon om vold og overgrep mot barn. Gjennom klær, dukker, bøker og andre gjenstander som har tilhørt små utsatte barn fortelles historier om lengsel etter beskyttelse. Alt som fortelles er sant og bringer tilskuerne så nær utsatte som det er mulig. Utstillingene har vandret Norge rundt siden 2012, men turen er enda ikke slutt.

[Utstillingen eies av reddesmaa.no](http://reddesmaa.no)

Planlegging

September 2017

Ideen dukket opp hos FO Vestfolds avdelingskontor. Vi drøftet den med familie og likestillingspolitisk utvalg i LO Vestfold. De ønsket å bidra til å realisere den.

Utstillingen ble bestilt, tre uke i november 2018. FO avtalte med bibliotekene som stilte gratis lokaler til disposisjon.

Mai 2018

FO sendte invitasjon til samarbeid til frivillige organisasjoner. Redd Barna, Krisesenteret, Voksne for barn og IOGT ønsket å delta.

Juni 2018

FO kontaktet ledelsen i barnverntjenesten i tre Vestfoldkommuner, Tønsberg, Larvik og Horten. Alle ønsket å være med på dugnaden. Barneverntjenestene bestemte selv hvordan de ønsket sin deltakelse.

Høst 2018

Samarbeidsmøter med barnverntjenesten, og samarbeidsmøter med organisasjonene

September 2018

Barnevernlederen kontakte virksomhetslederen i skole, og inviterte dem til å komme på utstillinga med skoleklasser.

Ulike arrangementer ble planlagt sammen med organisasjonene

Vi opprettet Facebooksiden [Dugnad mot vold mot barn](#) for å informere om kampanjen og markedsføre arrangementene.

I samarbeid med Redde små laget vi plakater.

Plakaten ble spredd via FOs tillitsvalgtapparat og våre samarbeidspartnere.

Med veiledning fra Redde små laget vi en informasjonsmail til skolen. De fikk forslag til hvordan de kunne forberede elevene på utstillinga, og hvordan ivareta elevene etter utstillinga.

Oktober 2018

Barneverntjenestene, barnevernsvakta, FO, Krisesenteret samt helsesøstrene i Horten og Ungdomskontoret i Tønsberg laget en plan for tilstedeværelse i utstillingsperioden slik at det alltid var fagfolk tilstede på utstillinga.

FO inviterte kommuneledelsen og kommunepolitikerene, mail til hver enkelt, til å se utstillinga.

Vi laget et program med alle arrangementer i perioden, vedlegg 1. Programmet ble sendt med invitasjonen til å se utstillinga, distribuert via FOs tillitsvalgtapparat og våre samarbeidspartnere og markedsført på Facebook.

FO inviterte ordførerne i kommunene til å åpne utstillinga, alle takket ja. I tillegg inviterte vi LOs distriktskontor til å holde appell ved åpninga, og kulturskolene til å bidra med kulturelle innsalg.

November 2018

Vi sender pressmeldinger til lokalpressen og er klare for å starte kampanjen

Gjennomføring

Rigging: Det tar et par timer å sette opp utstillinga og like lang tid å ta den ned. Vi hadde god hjelp av venner fra LO familien, samt organisasjonen vi samarbeidet med.

Mange gode hjelpere gjorde arbeidet enkelt. Det var avgjørende at det i forkant var planlagt hvem som sto for riggingen på de ulike staden, slik at vi alltid hadde nok hjelpere.

Åpningsarrangement: I alle byene holdt ordfører åpningstale, deretter holdt LO en appell. Kulturskoleelever sto for de kulturelle innslagene. Øivind Aschjem fra Redde små hadde så et åpningsforedrag. I Tønsberg hadde vi åpningen på dagtid, i de øvrige byene på kveldstid.

Arrangement på dagtid gjorde at det kom mer presse, på kveldstid kom det mer publikum. innslag fra eleven på kulturskolen gjorde at barna var tydelig til stede på arrangement, noe som skapet en god ramme. Åpning ved ordfører tydeliggjorde kommunen og de voksnes ansvar for at barn skal ha en trygg oppvekst. Appellen fra LO var viktig for å synliggjøre fagbevegelsens samfunnsengasjement.

Gjennomføring av utstilling på dagtid, med skolekasser:

Skoleklassen kom til biblioteket etter avtale med barnverntjenestene. Det var satt opp en timeplan for å fordele klassene gjennom hele uka. FO hadde lagde skjemaer barna skulle fylle ut og satte opp en låst postkasse å legge lappen i. Hensikten var å sikre at alle som ville snakke med noen etter utstillinga fikk mulighet til å be om det uten at noen andre så det. Videre at barna skulle få mulighet til å dele tankene sine og si noe til de som har donert klær eller leker til utstillingen.

Hvis klær kunne fortelle. Mine tanker etter å ha sett utstillingen:

Det er veldig vondt og se på fordi det som vises har skjedd på ordentlig. Jeg er veldig glad for at det ikke har skjedd meg.... Det føles også veldig rart og Tenke på det.

Kryss av:

Ja, det er i orden at det jeg har skrevet brukes overfor politikere og kommuneledere for å vise hvor viktige det er å være opptatt av vold mot barn.	☒
Nei, det jeg har skrevet skal ikke lese opp.	☐

Jeg vil at dere kontakter meg

Navn:

Telefon

Hvis du har opplevd noe vondt eller kjenner noen som har det vanskelig vil vi, sammen med deg, finne de som kan gi rett hjelp

Du kan kontakte oss som arrangerer utstillingen:
Tlf: 403 31 406, Mail kontor@fo-vestfold.no,
Facebook/messenge: Fellesorganisasjonen FO Vestfold
Snapchat: fo-vestfold

Tønsberg og Larvik barneverntjenesten valgt en ramme hvor mottaksteamet fra barnverntjenesten tok imot skolelevne. De snakket med elevene om hva de skulle se, hvordan være en god venn og hjelpe en som utsettes for vold. Hvem de kan snakke med om de har opplevd noe vondt eller er bekymret for en venn. Barna fikk også vite hvordan barneverntjenestene jobber. Barnevernsansatte var tilstede sammen med læreren mens barna så utstillinga. Etter å ha sett utstilling samlet de barnevernsansatte klassen på nytt, snakket med dem om de hadde sette og ba barna skrive noe å legge i postkassa

Horten valgte en modell hvor helsesøster tok imot barna og leste opp et skriv om utstillinga og fortalte litt om at mange barn utsettes for vold. Helsesøster og barnverntjeneste var tilstede sammen med lærerne da barna så utstillingen. Alle barna skrev noe om sin opplevelse eller sine tanker og la i vår låste postkasse før de dro tilbake til skolene.

Det var sterkt å være tilsted når barna så utsilingen. De var stille, noen gråt og noen trakk seg unna. Det er viktig å være voksne fagfolk tilstede hele tiden. Det tette samarbeidet med lærerne som kjenner barna var avgjørende for en trygg gjennomføring. Flere av barna valgte å skrive om vold og overgrep de selv har opplevd på lappene. Når det som sto ga klar grunn til bekymring fulgte barneverntjenesten, i samarbeid med lærer opp umiddelbart. De tilbakemeldingene som var mer diffuse, gjorde at FO sendte en SMS: takket for det barnet hadde skrevet og spurte om barnet ønsket å snakke med noen. En av disse saken ble fulgt opp videre. Flere av barna kontaktet barneverntjenesten med bekymring for venner. Noen barn skrev anonymt om overgrep, disse kan vi ikke nå, men håper de på lengre sikt vil våge å spørre om hjelp og at utstillinga har visst at det er mulig å få hjelp.

Alle lappene barna har skrevet, med unntak av de barneverntjenesten har fulgt opp, blir gitt til Redd små.

Det var ulikt i hvilken grad skolen responderte på invitasjonen, ønsket eller hadde mulighet til å delta. Noen skoler svarte ikke, noen sa de ikke hadde anledning til å komme da læreplanen er stramme og det er mye annet de må prioritere. I tillegg hadde noen skoler tentamen i denne perioden. Om arrangementet skal gjentas er det viktig å se på hvordan få flere skoler til å delta.

Vi hadde fått 10 000, fra IOGT til busstransport. Noen skoler hadde ikke økonomi til å dekke transport. Det gjorde at flere elever fikk sett utstillingen.

Krisesenteret var tilstede på alle bibliotekene med informasjonsfilm, brosjyrer og personell. Slik ble barna gjort kjent med dette tilbudet, og flere valgte å ta med seg informasjonsmateriell. Filmen var godt tilpasset målgruppa, den vakte interesse hos barna, og svært mange av valgte å se den.

Etter utstillinga har barnverntjenestene sett en økning i antall meldinger om vold. De anslår at utstillinga har utløst noen titalls meldinger i vårt fylke, hvilket betyr at barn og familier kan få hjelp. Denne tilbakemeldingen i seg selv gjør at FO ser kampanjen som vellykket.

Antallet meldinger viser at denne måten å synliggjøre barnevernet som en tjeneste som kan hjelpe når barn og familier sliter, var svært nyttig.

Utstillingen på kveldstid:

På kveldstid var FO tilstede, sammen med organisasjonene, Ungdomskontoret og barnevernsvakta. Mange av de besøkende på biblioteket tok seg tid til å se utstillingen, noen skrev også på skjemaet som lå framme. Noen av skolebarna kom tilbake sammen med foreldre for å se utstillinga på nytt.

Utstillinga er sterk, folk blir preget av å se den. Noen har behov for å snakke. Det er viktig at det hele tiden er fagfolk tilstede som kan romme de reaksjonene som kommer.

Arrangementer:

På kveldstid var det en rekke arrangementer, se vedlegg.

Arrangementene bidro til å få et enda sterke fokus på vold og voldens konsekvenser. Det var alle på sin måte viktige, og det var gjennomgående godt oppmøte. På kveldstid kom det mellom 30 og 80 personer til arrangementene, fagdagen på Sykehuset i Vestfold samlet 200 mennesker.

Den politiske debatten var viktig for å tydeliggjøre politikerens ansvar for at alle skal ha det trygt og være skjermet fra vold. Det var spesielt viktig at politikerne fikk svare på spørsmål fra ungdommene i ungdomsrådet. Ulikheten mellom organisasjonen som sto for arrangementene gjorde at vi fikk en bredde i tilbudet og dermed nådde flere mennesker.

Sosiale medier og presse

GJENNOM HELE PERIODEN BRUKTE VI SOSIALE MEDIER FOR Å MARKEDSFØRE OG SYNLIGGJØRE ARRANGEMENTER. VI HADDE DAGLIGE OPPDATERING PÅ VÅR SNAP-CHAT KONTO, OG VÅRE FACEBOOKSIDER, SAMT NOE PÅ INSTAGRAM OG TWITTER

Vi fikk god pressedekning i alle byene: NRK intervjuer på lokalsendinger både i TV og radio.

I tillegg til reportasjen om utstillingen, og om barnevernets arbeid i skolen, trykke avisene flere innlegg vi skrev om vold mot barn, samt innlegg om barnevernets arbeid og hetsen barnevernet utsettes for.

Pressedekninga var viktig for å nå ut til Vestfolds befolkning med våre budskap.

Etter Dugnad mot vold mot barn

Hva oppnådde vi:

Vestfoldbarn fikk vite at vi er mange voksne som vet at noen barn utsettes for vold. Barna vet vi er der for å hjelpe barn og familier som har det vanskelig.

Barneverntjenesten fikk mulighet til å treffe barn og fortelle hvem de er og hvordan de jobber.

Flere barn våget å fortelle om vold de har opplevd. Disse barn opplevde å bli møtt av voksne som kan og vil hjelpe.

Mange skolebarn vet nå at krisesenteret finnes, og hvordan de kan ta kontakt med krisesenteret

Mange barn vet hvordan de kan hjelpe en kamerat som har det vanskelig.

Vi fikk politikere i tale om et svært alvorlig samfunnsproblem.

FO og LO var synlig som den viktige samfunnsaktøren fagbevegelsen er.

Vi skapet vennskapsbånd mellom frivillige organisasjoner, fagbevegelsen, kommunale instanser og stiftelser. Noe som kan gi oss mot og styrke til nye spennende samarbeidsprosjekter

FO fikk flere medlemmer og blir dermed en enda sterkere organisasjon.

Sammen er vi sterke. Vi kan skape et bedre samfunn!

Vi brøt tausheten!

Hvis klær kunne fortelle. Mine tanker etter å ha sett utstillingen:

Den var røft og tung, jeg tror at
jeg kommer til å huske dette
over lang lang tid.

Dette er brode alle fæse på og
føle.

Kryss av:

Ja, det er i orden at det jeg har skrevet brukes overfor politikere og
kommuneledere for å vise hvor viktige det er å være opptatt av vold mot
barn.

Nei, det jeg har skrevet skal ikke lese opp.

Jeg vil at dere kontakter meg

Navn:

Telefon

Hvis du har opplevd noe vondt eller kjenner noen som har det vanskelig vil
vi, sammen med deg, finne de som kan gi rett hjelp

Du kan kontakte oss som arrangerer utstillingen:

Tlf: 403 31 406, Mail kontor@fo-vestfold.no,

Facebook/messenge: Fellesorganisasjonen FO Vestfold

Snapchat: fo-vestfold

Vedlegg 1

Arrangementer i uke 46, 47 og 48 Dugnad mot vold mot barn

Mandag 12.11.18 kl.12.00

Åpning av utstillingen ved ordfører i Tønsberg kommune.

Appell fra LO Vestfold

Kulturelt innslag fra elever ved kulturskolen i Horten

Foredrag med Øyvind Aschjem fra Reddesmå. Vi har alle ansvar. Du skal ikke bære sorgen alene. Om barn som lever med vold og andre krenkelser i eget hjem

[Her finner du facebookarrangementet.](#)

Tirsdag 13.11.18 i Auditoriet på Sykehuset i Vestfold

Fagdag: VOLD MOT BARN

Hvordan kan vi se det, og hva kan vi gjøre med det vi ser?

Dagen er gratis og åpen for alle som møter barn og familier i sitt arbeid.

[Her finner du facebookarrangementet.](#)

Onsdag 14.11.18 kl. 18.00 på Tønsberg og Færder bibliotek

Ungt nettverk: Ærlig talt, unge snakker om egne erfaringer.

Åpent for alle og gratis

Arr: Voksne for barn

[Her finner du facebookarrangementet](#)

Torsdag 15.11.18 kl.19.00

Politisk debatt på Tønsberg og Færder bibliotek.

Å hindre at barn utsettes for vold er et felles ansvar. Politiker har valgt en posisjon hvor de har et spesielt ansvar for et god og trygt samfunn for alle. Hvordan vil våre fylkespolitikere bekjempe vold mot barn.

[Her finner du facebookarrangementet.](#)

Mandag 19.11.18 kl.18.00

Åpning av utstillingen ved ordfører i Larvik kommune.

Appell fra LO Vestfold

Kulturelt innslag fra elever ved kulturskolen i Larvik

Foredrag med Øyvind Aschjem fra Reddesmå. Vi har alle ansvar. Du skal ikke bære sorgen alene. Om barn som lever med vold og andre krenkelser i eget hjem

[Her finner du facebookarrangementet.](#)

Tirsdag 20.11.18 kl. 16.00 på Larvik bibliotek

«En fortelling om barnet, konsekvensene & håpet»

Åpen og gratis fagkafe for alle som er opptatt av barn og barndom.

[Her finner du facebookarrangementet.](#)

Onsdag 21.11 kl 17.30 til 19.30 på Larvik bibliotek

Dialogmøte - er barnet «kongen» i Norge?

Mange har spørsmål knyttet til barnevernet. Vi inviterer til dialog rundt barns behov og rettigheter.

MÅLGRUPPE: ALLE - og spesielt deg som har kommet til Norge fra et annet land

[Her finner du facebookarrangementet](#)

Torsdag 22.11.2018 på Larvik bibliotek
Lukket arrangement for elevrådene i Larvik.
Arr: Redd barna

Mandag 26.11.18 kl.17.00
Åpning av utstillingen ved ordfører i Horten kommune.
Appell fra LO Vestfold

Kulturelt innslag fra elever ved kulturskolen i Horten
Foredrag med Øyvind Aschjem fra Reddesmå. Vi har alle ansvar. Du skal ikke bære sorgen alene. Om barn som lever med vold og andre krenkelser i eget hjem

[Her finner du facebookarrangementet.](#)

Tirsdag 27.11.18 kl. 18.00 på Tønsberg og Færder bibliotek

Ungt nettverk: Ærlig talt, unge snakker om egne erfaringer.

Åpent for alle og gratis

Arr: Voksne for barn

[Her finner du facebookarrangementet](#)

Onsdag 28.11.18 kl. 17.00 på Horten Bibliotek

Bokkafe med Gro Dahle

Sinte fedre og uberegnelige mødre.

Foredrag om vold i hjemmet og opplesning fra Sinna mann og Dragen

[Her finner du facebookarrangementet.](#)

Vi pakker sammen, og utstillingen sendes tilbake til Mandal

Tusen takk til alle våre samarbeidsparter.

